

การแสวงหาข่าวสารทางการเมืองผ่านสื่อใหม่ ความสำนึกทางการเมือง ความไว้วางใจทางการเมือง
กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล
Political information seeking through new media, Political Consciousness ,Political trust with
Political participation of Higher education students in Bangkok and Metropolitan Region

พรรณณา ดอกขบา* และบุญอยู่ ขอพรประเสริฐ

คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกริก

Phannapa Dokchaba* and Boonyou Khorpornprasert

Faculty of Liberal Arts, Krirk University

บทคัดย่อ

การศึกษาการแสวงหาข่าวสารทางการเมืองผ่านสื่อใหม่ ความสำนึกทางการเมือง ความไว้วางใจทางการเมืองกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการแสวงหาข่าวสารทางการเมืองผ่านสื่อใหม่ ความสำนึกทางการเมือง ความไว้วางใจทางการเมืองกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล 2) เพื่อศึกษาความสำนึกทางการเมืองของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล 3) เพื่อศึกษาความไว้วางใจทางการเมืองของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล 4) เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการตอบแบบสอบถาม คือ นักศึกษาระดับอุดมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จากสถาบันการศึกษา 8 แห่ง ได้แก่ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร มหาวิทยาลัยรัตนบัณฑิต มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีมหานคร จำนวน 625 คน ผู้วิจัยเก็บแบบสอบถามได้ 625 คน คิดเป็น 100 เปอร์เซ็นต์ ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างด้วยตารางของ ทาโร ยามาเน่ สถิติที่ใช้ในการวิจัยคือ ค่าร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน และการอธิบายเชิงพรรณนา

ผลการวิจัยพบว่า 1.ความสำนึกทางการเมืองของของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลอยู่ในระดับปานกลาง (มีค่าเฉลี่ย=3.30)

2.ความไว้วางใจทางการเมืองของของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลอยู่ในระดับมาก (มีค่าเฉลี่ย=3.43)

3.การมีส่วนร่วมทางการเมืองของของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลอยู่ในระดับน้อย (มีค่าเฉลี่ย=2.00)

4.การแสวงหาข่าวสารทางการเมืองผ่านสื่อสังคมออนไลน์ ($r=.216$) และการแสวงหาข่าวสารทางการเมืองผ่านเว็บไซต์($r=.444$) มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

5.การแสวงหาข่าวสารทางการเมืองผ่านเว็บไซต์มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความสำนึกทางการเมือง($r=.252$) และความไว้วางใจทางการเมือง($r=.169$) ของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

6. การแสวงหาข่าวสารทางการเมืองผ่านสื่อสังคมออนไลน์มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความสำคัญทางการเมือง ($r=.101$) และความไว้วางใจทางการเมือง ($r=.093$) ของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

7) ความสำคัญทางการเมือง ($r=.407$) และความไว้วางใจทางการเมือง ($r=.280$) มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

คำสำคัญ: การแสวงหาข่าวสารทางการเมืองผ่านสื่อใหม่, ความสำคัญทางการเมือง, ความไว้วางใจทางการเมือง, การมีส่วนร่วมทางการเมือง

Abstract

The Study political information seeking through new media, political consciousness, political trust and Political participation of Higher education students in Bangkok and Metropolitan Region. Aimed to 1) Study the relationship between political information through new media political consciousness and political trust with Political participation of Higher education students in Bangkok and Metropolitan Region. 2) Study political consciousness of Higher education students in Bangkok and Metropolitan Region. 3) Study political trust of Higher education students in Bangkok and Metropolitan Region. And 4) Study political participation of Higher education students in Bangkok and Metropolitan Region. The sample group used to answer the questionnaire was Higher education students in Bangkok and Metropolitan Region from 8 educational institutions, University of the Thai Chamber of Commerce, Kasembundit University, Dhonburi Rajabhat University, Phranakorn Rajabhat University, Rattana Bundit University, South East Asia University, Rajamangala University of Technology Thanyaburi and Mahanakorn University of Technology. using questionnaire to a group of 625 students, The researcher collected 625 questionnaires, accounting 100%, The researcher used the method of finding the sample size with the tables of Taro Yamane. The statistics used in the research were percentage, standard deviation and correlation analysis and descriptive.

The research found that : 1. Political consciousness of Higher education students in Bangkok and Metropolitan Region at moderate level (average=3.30).

2. Political trust of Higher education students in Bangkok and Metropolitan Region at high level (average=3.43).

3. Political participation of Higher education students in Bangkok and Metropolitan Region at low level (average=2.00).

4. Political information seeking through social media ($r=.216$) and political information seeking through website ($r=.444$) has a positive relationship with Political participation of Higher education students in Bangkok and Metropolitan Region.

5. Political information seeking through website has a positive relationship with political consciousness ($r=.252$) and political trust ($r=.169$) of Higher education students in Bangkok and Metropolitan Region.

6. Political information seeking through social media has a positive relationship with political consciousness ($r=.252$) and political trust ($r=.169$) of Higher education students in Bangkok and Metropolitan Region.

7. Political consciousness ($r=.407$) and political trust($r=.280$) has a positive relationship with political participation of Higher education students in Bangkok and Metropolitan Region.

Keyword: political information seeking through new media, political consciousness, political trust, Political participation

บทนำ

การสื่อสารผ่านสื่อใหม่ (New media) มีบทบาทสำคัญต่อสังคมที่กำลังเปลี่ยนวิธีการติดต่อสื่อสารไปจากรูปแบบเดิมเนื่องจากการติดต่อกันทางเครือข่ายสังคมออนไลน์ ทำให้เกิดการรับรู้ได้ทำให้บุคคลได้แสดงออกได้อย่างมีประสิทธิภาพอาจเป็นเครื่องมือนำไปสู่ความเป็นประชาธิปไตยมากกว่าเดิมอาจเป็นแรงกระตุ้นทำให้เกิดการรวมกลุ่มทางสังคมได้ง่ายขึ้น บุคคลสามารถติดต่อกับได้ตลอดเวลาทำให้เกิดสภาพที่ไม่คำนึงสถานที่และเวลา (Kraichumpon, P., 2013) ซึ่งการแสดงออกทางความคิดเห็นทัศนคติทางการเมืองในช่วงทศวรรษที่ 20 เป็นสื่อโทรทัศน์และโพลจากสำนักต่างๆ ขณะที่ทศวรรษที่ 21 สื่ออินเทอร์เน็ตกลายเป็นสื่อที่สร้างพื้นที่ทางการเมืองมากที่สุดและการสื่อสารเป็นปัจจัยหนึ่งที่สามารถสร้างทัศนคติได้ (Vedel, 2003) การเรียนรู้ทางการเมืองเป็นที่ยอมรับกันว่ามีผลต่อความสำคัญสิ่งที่เกิดขึ้นจากการเรียนรู้ทางการเมืองจะมีผลต่อการกำหนดพฤติกรรมของบุคคลมากกว่าตัวองค์กรหรือสถาบันพฤติกรรมทางการเมืองจะเป็นเช่นไรส่วนสำคัญขึ้นอยู่กับการเรียนรู้ทางการเมืองการสร้างความรู้ความเข้าใจทางการเมืองจะทำให้ทัศนคติ ความเชื่อ ความรู้สึก ความนิยมทางการเมืองสามารถทำได้โดยผ่านสถาบันทางสังคม (จุมพล Nimphanit, J., 2004 : 275) ด้วยคุณลักษณะของสื่อใหม่สามารถสร้างพื้นที่สาธารณะ (Public Sphere) ทางการเมืองเพิ่มมากขึ้นได้ประกอบกับลักษณะของสื่อใหม่เป็นสื่อที่เน้นการมีปฏิสัมพันธ์ที่เปิดโอกาสให้บุคคลทั่วไปแสดงความคิดเห็นเห็นแลกเปลี่ยนข้อมูลต่างๆสามารถก่อให้เกิดการมีส่วนร่วม รวมถึงสามารถก่อให้เกิดการมีส่วนร่วมทางการเมืองในรูปแบบต่าง ๆ ได้ (Habermas, 1989)

การมีส่วนร่วมทางการเมืองซึ่งมีความสำคัญต่อกระบวนการทางการเมือง กล่าวคือการมีส่วนร่วมทางการเมืองนั้นจะเป็นเป้าหมายสำคัญของการพัฒนาระบบการเมืองในเป็นประชาธิปไตยเนื่องจากการมีส่วนร่วมทางการเมืองของบุคคลในทุกระดับชั้นสามารถเป็นตัวชี้วัดที่สำคัญประการหนึ่งของกระบวนการในระบบประชาธิปไตย ปัจจัยต่างๆที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองถือเป็นบริบทที่สำคัญยิ่งในการปกครองแบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขซึ่งสามารถสะท้อนให้เห็นถึงอำนาจอธิปไตยที่เป็นของประชาชนอย่างแท้จริง

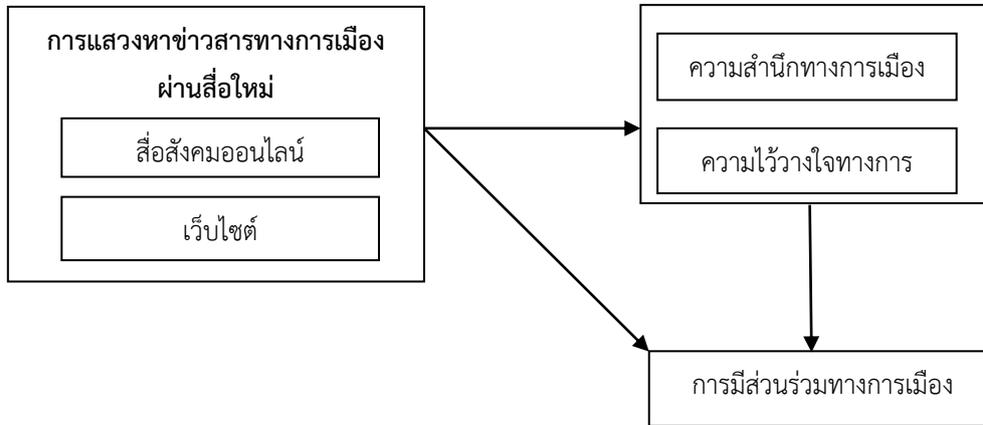
ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาพฤติกรรมการใช้สื่อใหม่ที่ประกอบด้วย สื่อสังคมออนไลน์และเว็บไซต์ของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลว่าจะมีความสัมพันธ์กับสำนึกทางการเมือง ความไว้วางใจทางการเมืองและการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษาอย่างไร อันจะเป็นประโยชน์ต่อการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข การสื่อสารทางการเมืองแบบสองทางเป็นสิ่งที่จำเป็นและมีความสำคัญต่อระบบการเมืองแบบประชาธิปไตยเป็นอย่างยิ่งที่จะนำมากำหนดนโยบายวางแผนและพัฒนาการปกครองแบบประชาธิปไตยให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการแสวงหาข่าวสารทางการเมืองผ่านสื่อใหม่ สำนึกทางการเมือง ความไว้วางใจทางการเมืองกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล
- 2) เพื่อศึกษาสำนึกทางการเมืองของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล
- 3) เพื่อศึกษาความไว้วางใจทางการเมืองของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

4) เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการตอบแบบสอบถาม คือ นักศึกษาระดับอุดมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง 1) นักศึกษาระดับอุดมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จากสถาบันการศึกษา 8 แห่ง ได้แก่ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย จำนวน 16,926 คน จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย 625 คน ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างด้วยตารางของ ทาโร่ ยามาเน่ (Taro Yamane, 1973) ที่ระดับความเชื่อมั่นเท่ากับร้อยละ 95 ค่าความคลาดเคลื่อนหรือผิดพลาดที่ยอมรับได้ไม่เกินร้อยละ 0.4 จำนวนกลุ่มตัวอย่างของแต่ละสถาบันคิดตามสัดส่วนร้อยละของประชากร ดังนี้ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย จำนวน 16,926 คน (ตัวอย่าง 90 คน) มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต จำนวน 16,020 คน (ตัวอย่าง 86 คน) มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี จำนวน 22,388 คน (ตัวอย่าง 120 คน) มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร จำนวน 16,183 คน (ตัวอย่าง 86 คน) มหาวิทยาลัยรัตนบัณฑิต จำนวน 9,780 คน (ตัวอย่าง 53 คน) มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์ จำนวน 7,429 คน (ตัวอย่าง 40 คน) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี จำนวน 23,390 คน (ตัวอย่าง 125 คน) และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีมหานคร จำนวน 4,784 คน (ตัวอย่าง 25 คน)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ชั้นปีที่ศึกษา รายได้

ตอนที่ 2 แบบสอบถามการแสวงหาข่าวสารทางการเมืองผ่านสื่อใหม่

ตอนที่ 3 แบบสอบถามความสำนึกทางการเมือง และความไว้วางใจทางการเมือง

ตอนที่ 4 แบบสอบถามการมีส่วนร่วมทางการเมือง

3. ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

3.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.2 สร้างแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

3.3 นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วนำเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่านเพื่อพิจารณาให้คำแนะนำในส่วนที่บกพร่อง โดยการหาค่า IOC ซึ่งมีเกณฑ์การให้คะแนนได้ค่าความสอดคล้องเท่ากับ .95

3.4 แก้ไขแบบสอบถามแล้วนำไปทดลองใช้ (Try out) กับนักศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 10 เปอร์เซนต์ ของจำนวนกลุ่มตัวอย่าง 625 คน ได้แบบสอบถามสำหรับนำไปทดลองใช้ 65 ชุด แล้วนำไปหาค่า

ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามได้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของคอนบาค(Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .867

3.5 นำเครื่องมือที่ได้จากการทดลองมาปรับปรุงแก้ไข แล้วจัดพิมพ์เป็นเครื่องมือฉบับสมบูรณ์

4.สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล 1) ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม คำนวณร้อยละ 2) ใช้ คำนวณร้อยละ และการหาค่าเฉลี่ย ในการวิเคราะห์ข้อมูล การแสวงหาข่าวสารทางการเมืองผ่านสื่อใหม่ ความสำคัญทางการเมือง ความไว้วางใจทางการเมือง และการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษา 3) ใช้การวิเคราะห์ความสัมพันธ์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation coefficient). ใช้วิเคราะห์และอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างการแสวงหาข่าวสารทางการเมืองผ่านสื่อใหม่ ความสำคัญทางการเมือง ความไว้วางใจทางการเมือง และการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษา โดยใช้เกณฑ์ของ (Hinkle D. E. ,1998 : 118) ดังนี้

ถ้า r เข้าใกล้ 1 ตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันมาก

ถ้า r เข้าใกล้ 0 ตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันน้อย

ค่าความสัมพันธ์ (.90-1.00) หมายถึง มีระดับความสัมพันธ์ระดับสูงมาก

ค่าความสัมพันธ์ (.70-.89) หมายถึง มีระดับความสัมพันธ์ระดับสูง

ค่าความสัมพันธ์ (.50-.69) หมายถึง มีระดับความสัมพันธ์ระดับกลาง

ค่าความสัมพันธ์ (.30-.49) หมายถึง มีระดับความสัมพันธ์ระดับต่ำ

ค่าความสัมพันธ์ (.00-.29) หมายถึง มีระดับความสัมพันธ์ระดับต่ำมาก

ผลการวิจัย

จากการศึกษาผู้วิจัยมีผลสรุปและอภิปรายผลการวิจัย รวมถึงข้อเสนอแนะ ดังนี้

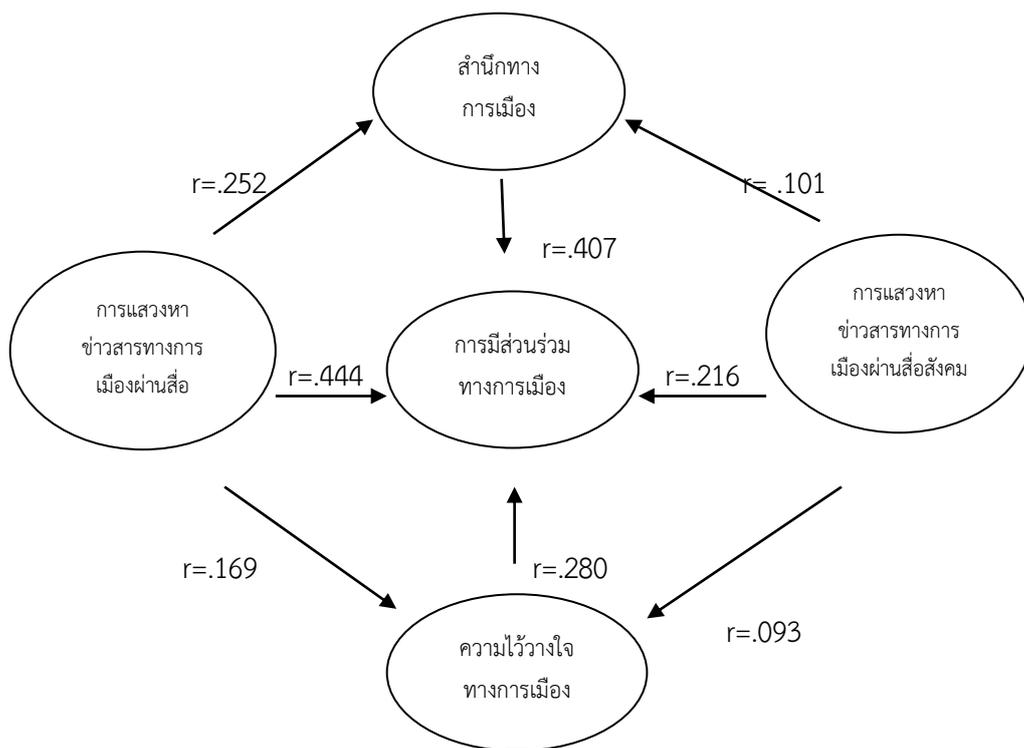
1.ผลการศึกษาพบว่า ความสำคัญทางการเมืองของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลอยู่ในระดับปานกลาง (มีค่าเฉลี่ย=3.30) หมายถึงนักศึกษาระดับถึงถึงความสำคัญถึงสิทธิหน้าที่ความเป็นพลเมืองภายใต้แนวคิดการปกครองในระบอบประชาธิปไตย คำถามที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือในการเลือกตั้งครั้งต่อไปนักศึกษาตั้งใจจะไปใช้สิทธิในการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง (มีค่าเฉลี่ย=4.02) และ นักศึกษาจะปฏิบัติตามกฎหมายอย่างเคร่งครัดโดยไม่สนใจว่าใครจะปฏิบัติตามกฎหมายหรือไม่ (มีค่าเฉลี่ย=3.75) ตามแนวคิดของ Lane (1969) ถ้านักศึกษาเห็นคุณค่าและตระหนักถึงความสำคัญในการไปใช้สิทธิเลือกตั้งแสดงว่านักศึกษามีสำนึกทางการเมืองแล้วซึ่งความสำคัญทางการเมืองจะมีความสำคัญต่อกิจกรรมทางการเมือง Promkerd, P. (2014) กล่าวถึงไว้ว่า ระบบการเมืองการปกครองจะดำรงอยู่ได้ต้องอาศัยวัฒนธรรมทางการเมือง โดยการสร้างสำนึกแห่งการรักษากฎหมายและกติกาสังคมรู้จักใช้สิทธิของตนเองและรู้จักเคารพสิทธิเสรีภาพของคนอื่น

2.ผลการศึกษาพบว่า ความไว้วางใจทางการเมืองของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลอยู่ในระดับสูง (มีค่าเฉลี่ย=3.43) หมายความว่านักศึกษามีความเชื่อมั่นในการปฏิบัติงานของรัฐบาลตามแนวคิดของ Easton (1965) กล่าวว่าความเชื่อมั่นของประชาชนเป็นตัวบ่งชี้ที่สำคัญของการอยู่รอดของระบบการเมือง คำถามที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือนักศึกษาเชื่อว่ารัฐบาล คสช.มีความจริงใจและตั้งใจในการแก้ปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน (มีค่าเฉลี่ย=3.53) และนักศึกษาเชื่อว่าการแก้ไขปัญหาทุจริตคอร์รัปชันของรัฐบาล คสช.สามารถลดการทุจริตคอร์รัปชันได้ (มีค่าเฉลี่ย=3.50) ตามแนวคิดของ Gamson (1968) กล่าวว่าความไว้วางใจหรือไม่ไว้วางใจทางการเมืองนั้นอาจเกิดจากสภาพแวดล้อมทางการเมืองหรือพฤติกรรมของผู้มีอำนาจทางการเมืองในห้วงเวลานั้นๆไม่คงทนสามารถเปลี่ยนแปลงไปตามสถานการณ์ทางการเมืองที่เปลี่ยนไป ซึ่ง Joel and Jack (1970) กล่าวว่าความไว้วางใจทางการเมืองเป็นความโน้มเอียงทาง

การเมืองที่มีความสำคัญที่จะกำหนดความมั่นคง ความขัดแย้งและโอกาสที่จะเกิดการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองได้

3. ผลการศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลอยู่ในระดับน้อย (มีค่าเฉลี่ย=2.00) โดยการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่นักศึกษากระทำมากที่สุด คือการจับกลุ่มพูดคุยกับเพื่อนเกี่ยวกับการทำงานของภาครัฐหรือนักการเมือง (ค่าเฉลี่ย =2.68) ชักชวนคนไปใช้สิทธิเลือกตั้ง (ค่าเฉลี่ย =2.62) ตามแนวคิดของ Roth and Wilson (1980) พฤติกรรมการมีส่วนร่วมลักษณะดังกล่าวถือว่ายังอยู่ในกลุ่มผู้ดู (Onlooker) สำหรับ Milbrath แล้ว การมีส่วนร่วมลักษณะดังกล่าวแม้จะเป็นการแสดงออกในลำดับขั้นพื้นฐานของการเข้าไปเกี่ยวข้องกับทางการเมือง แต่เป็นการใช้สิทธิและการแสดงบทบาททางการเมืองที่สำคัญมากกิจกรรมในลักษณะดังกล่าวเป็นกิจกรรมทางการเมืองในระยะแรกอาจจะเป็นเพราะอายุและประสบการณ์ทางการเมืองของนักศึกษายังไม่มากนัก สอดกับงานวิจัยของ Wilkison และ Mulgan (1995) ที่พบว่า บุคคลอายุช่วง 18-24 ปี จะมีความสนใจทางการเมืองน้อย และการศึกษาในครั้งนี้กลุ่มตัวอย่างมีอายุระหว่าง 17-26 ปีเท่านั้น

จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรโดยใช้วิธีหาความสัมพันธ์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation coefficient) สรุปเป็นโมเดล ดังนี้

ภาพที่ 1 โมเดลแสดงความสัมพันธ์การแสวงหาข่าวสารผ่านสื่อใหม่ความรู้ความเข้าใจทางการเมือง ความสำนักทางการเมือง ความไว้วางใจทางการเมือง และการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษา

1. ผลการศึกษาพบว่า การแสวงหาข่าวสารทางการเมืองผ่านสื่อสังคมออนไลน์ (r=.216) และการแสวงหาข่าวสารทางการเมืองผ่านเว็บไซต์ (r=.444) มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล หมายความว่าถ้านักศึกษามีการแสวงหาข่าวสารทางการเมืองผ่านสื่อสังคมออนไลน์และเว็บไซต์เพิ่มมากขึ้นจะทำให้นักศึกษามีส่วนร่วมทางการเมืองเพิ่มขึ้นตามไปด้วย Berger (1987) กล่าวว่า การแสวงหาข่าวสารเป็นการมีปฏิสัมพันธ์โดยตรงกับข้อมูลข่าวสาร เช่นการเข้าไปสืบค้นผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต สอดคล้องกับงานวิจัย Chaiwan, S (2011) และ Thaongprasert, N. (2012) พบว่า

อินเทอร์เน็ตมีศักยภาพในการนำเสนอข้อมูลข่าวสารและมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง สอดคล้องกับงานวิจัยของต่างประเทศ อาทิเช่น Samuel Kamau (2013), Masahiro Yamamoto (2017) พบว่าการแสวงหาข่าวสารทางการเมืองผ่านสื่อใหม่มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง และเป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลให้เกิดการมีส่วนร่วมทางการเมือง โดยเชื่อมโยงกับความรู้ และพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมือง สอดคล้องกับแนวคิดของ Habermas (1989) กล่าวไว้ว่า สื่อใหม่สามารถสร้างพื้นที่สาธารณะทางการเมืองเพิ่มมากขึ้นได้ประกอบกับลักษณะของสื่อใหม่เปิดโอกาสให้บุคคลทั่วไปแสดงความคิดเห็นแลกเปลี่ยนข้อมูลต่างๆสามารถก่อให้เกิดการมีส่วนร่วม รวมถึงการมีส่วนร่วมทางการเมืองในรูปแบบต่างๆได้

2. ผลการศึกษา การแสวงหาข่าวสารทางการเมืองผ่านสื่อสังคมออนไลน์และเว็บไซต์มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความสำนึกทางการเมืองและความไว้วางใจทางการเมืองของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล หมายความว่าถ้านักศึกษามีการแสวงหาข่าวสารทางการเมืองผ่านสื่อสังคมออนไลน์เพิ่มมากขึ้นจะทำให้ นักศึกษามีสำนึกทางการเมืองและมีความไว้วางใจทางการเมืองเพิ่มมากขึ้นตามไปด้วย กับงานวิจัยของต่างประเทศ อาทิเช่นงานวิจัยของ Hallvard (2008) พบว่าการสื่อสารในสังคมออนไลน์มีผลกระทบต่อสำนึกทางการเมืองแบบมีส่วนร่วมหรือวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย โดยจะเข้าไปร่วมตรวจสอบและพิจารณาการทำงานของนักการเมือง Ashek Mahmud & Ruhul Amin (2017) พบว่าการใช้เว็บไซต์เครือข่ายสังคมมีส่วนกระตุ้นจิตสำนึกเกี่ยวกับกิจกรรมทางการเมืองและการรับรู้ทางการเมือง Dave Harker (2016) พบว่า การใช้สื่อสังคมออนไลน์เป็นส่วนหนึ่งของความตระหนักในการพัฒนาชุมชนเสมือนจะเป็นตัวกำหนดการกระทำผ่านการมีส่วนร่วมและเสรีภาพในการพูดของผู้คนในยุคปัจจุบัน รวมถึงการเลือกตั้งทั่วไปของประเทศไทยที่กำหนดจัดขึ้นในปี 2562.เครือข่ายออนไลน์คือนวัตกรรมทางการเมืองสื่อสารที่มีบทบาทสำคัญได้ถูกนำมาใช้ในรูปแบบต่างๆมากขึ้น รวมถึงโน้มน้าวผู้ที่ยังไม่ได้ตัดสินใจสนับสนุนฝ่ายใดให้มาสนใจและสนับสนุนในสิ่งที่พรรคการเมืองหรือนักการเมืองนำเสนอ ซึ่งเท่ากับว่าประชาชนผู้มีสิทธิออกเสียง สามารถใช้วิจารณญาณหรือเทียบเคียงข่าวสารข้อมูล ความรู้ความเห็นได้มากมายหลากหลายผ่านการถกเถียงก่อนจะลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง

3. ผลการศึกษาพบว่า ความสำนึกทางการเมืองและความไว้วางใจทางการเมืองมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล หมายความว่าถ้านักศึกษามีความสำนึกทางการเมืองและความไว้วางใจทางการเมืองเพิ่มมากขึ้นจะทำให้ นักศึกษามีส่วนร่วมทางการเมืองเพิ่มมากขึ้นตามไปด้วย ตามแนวคิดของ Gamson (1968) กล่าวว่าความไว้วางใจหรือไม่ไว้วางใจทางการเมืองนั้นอาจเกิดจากสภาพแวดล้อมทางการเมืองหรือการประพฤติปฏิบัติของผู้มีอำนาจทางการเมืองและกลไกทางการเมือง งานวิจัยของ อนุรัตน์ อนันทนาธร และคณะ(2555) พบว่าความไว้วางใจทางการเมืองมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยในต่างประเทศ เช่นงานวิจัยของ Maria Back and Henrik S. Christensen (2016) พบว่าความไว้วางใจทางการเมืองมีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง และความไว้วางใจสามารถกระตุ้นให้เยาวชนเข้าร่วมการดำเนินกิจกรรมทางการเมืองในรูปแบบต่างๆ Marc Hooghe and Sofie Marien (2012) พบว่าความไว้วางใจทางการเมืองมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองรวมถึงเป็นเงื่อนไขเบื้องต้นของการมีส่วนร่วมทางการเมือง

ข้อเสนอแนะ

1. สถาบันการศึกษา ควรส่งเสริมกิจกรรมทางการเมืองในสถาบันการศึกษาให้นักศึกษาได้มีโอกาสเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ เพื่อเป็นการเพิ่มประสบการณ์หรือทักษะทางการเมืองให้กับนักศึกษา เช่น การส่งเสริมให้มีการจัดเวทีเสวนาเกี่ยวกับการเมืองเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจทางการเมืองและจะส่งผลต่อความสำนึกทางการเมืองและความไว้วางใจทางการเมืองอันจะนำไปสู่การมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษา

2. สถาบันการศึกษาควรส่งเสริมให้มีแหล่งข้อมูลข่าวสารทางการเมืองในสถานศึกษาให้มีรูปแบบที่หลากหลาย เพื่อที่จะเป็นการกระตุ้นความสนใจและสามารถเข้าถึงความต้องการของนักศึกษาได้มากที่สุด เช่น ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองผ่านเทคโนโลยีการสื่อสาร เช่น ช่องทางสื่อสังคมออนไลน์หรือเว็บไซต์ เป็นต้น

Reference

- Anatanatorn, A. (2012). The Models of Political Perception, Political Orientation and Political Participation of Students in Eastern Region's Educational Institution in Thailand. *Journal of Political Administration and Law*. 4(2). (In Thai)
- Mahmud, A & Amin, R. (2017). Use of Social Networking Media in Political Participation: A Study on Dhaka University Students. *Sociology and Anthropology*. 5(6), 481- 488.
- Dave Harker. (2016). Political Consciousness but not Political Engagement: Results from a Service-Learning Study. *Michigan Journal of Community Service Learning Spring*. 31-47.
- Chaichumphon, P. (2013). "Attitudes and Behavior through Social Networks in Establishing A Reputation: Case Study. Retrieved 2019, January 7, from <http://203.131.210.100/ejournal/wpcontent/uploads/2013/03/55018.pdf>
- Chaiwan, S. (2011). "Alternative : New media in Thai Politics: a case study of voice TV. Retrieved 2019, January 7, from Facebook". <http://newtdc.thailis.or.th>
- Easton, D. and J. Dennis. (1969). *Children in the Political System*. New York: McGraw-Hill Book.
- Joel D., and Walker, Jack L. (1970). *Political Trust and Racial Ideology*. *American Political Science Review*, 64,1199.
- Habermas, J. (1989). *The Structural Transformation of the Public Sphere : An Inquiry into a Category of Bourgeois Society*. Translated by Burger, T. and Lawrence, F. Cambridge: MIT Press.
- Hallvard Moe. (2008). Dissemination and dialogue in the public sphere: a case for public service media online Media. *Culture & Society*.319-336.
- Henimpanich, C. (2004). *Policy analysis scopes, concepts, theories and case studies*. Nonthaburi: Sukhothai Thammathirat Open University. (in Thai)
- Hinkle D.E, William, W. & Stephen G. J. (1998). *Applied Statistics for the Behavior Science* (4th ed). New York: Houghton Mifflin.
- Marc Hooghe and Sofie Marien. (2012). A Comparative Analysis of the Relation between Political Trust and Forms of Political Participation in Europe. *European Societies*. 15(1), 1-22.
- Masahiro Yamamoto. (2017). "Mobile information seeking and political participation : A differential gains approach with offline and online discussion attributes". Retrieved 2019, January,7 from <http://journals.sagepub.com/doi/pdf>
- Promgird, P. (2014). Political culture and development Isan Democracy: A Case Study People in Khamphong and Villages Tumbol Khaennong, Khon Kaen Province.

Journal of the Faculty of Humanities And social science Khonkaen University.31(3), 63. (In Thai)

Robert E. Lane. (1963). *Political and Social Life* . Boston: Hoghton Mifflin.

Roth, D. F., Wilson, F. L. (1980). *The comparative study of political*. Englewood Cliffs, New York: Prentice-Hall.

Samuel Kamau. (2013). *New Media Technologies and Democracy : The Influence of social doctor of Networking Sites on Political Attitudes and Behaviour among the Urban YUnban Youth in Kenya*. Master of Philosophy Thesis). University of Nairobi, Degree in Communication and Information Studies.

Thongprasert, N. (2012). "The Role of Online Social Networking in the Political Consciousness of University Students in the Low Northeastern Region". Retrieved 2019, January 7, from <http://journal.hcu.ac.th/pdf/jn1631>

Verdel, T. (2003). *Political communication in a new era: A cross-national perspective*. London: Routledge.

Wilkison, H., & Mulgan, G. (1995). *Freedom's Children : Work, Relationships and Politics for 18-34 Year Olds in Britain Today*. London: Demos.

ผู้เขียน

นางสาวพรรณภา ดอกชบา

นักศึกษาปริญญาเอก สาขาวิชานวัตกรรมการสื่อสาร คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกริก
3 ถนนรามอินทรา แขวงอนุสาวรีย์ เขตบางเขน กรุงเทพมหานคร 10220
e-mail : phannapa2010@hotmail.com

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุญอยู่ ขอพรประเสริฐ

คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกริก
3 ถนนรามอินทรา แขวงอนุสาวรีย์ เขตบางเขน กรุงเทพมหานคร 10220
e-mail : boonyou_khor@yahoo.com